

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. **Вип. 5** / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т ; [упоряд.: О. Б. Петренко; редкол.: О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова, Т. С. Ціпан та ін.]. – Рівне : [РДГУ], 2017. – 290 с.

Z

Пустовіт Г.П.

Ставлення дитини до природи як домінанта формування екологічної вихованості учнів у позашкільних навчальних закладах ... С. 7–19.

Розглянуто психолого-педагогічну проблему формування суб'єктивного ставлення особистості до природи як одну із провідних у галузі екологічного виховання учнів у позашкільних навчальних закладах. Визначено та охарактеризовано основні етапи і психологічні рівні пізнання учнями навколишнього середовища. Здійснено аналіз кількісно- і якісно-змістових параметрів суб'єктивного ставлення особистості до природи та її об'єктів. Представлено алгоритм пізнання й діяльності особистості у довкіллі, що розглядаються як особистісний вчинок з його вивчення та охорони, а також як акт морального самовизначення зростаючої особистості. Зроблено висновок про те, що застосування у навчально-виховному процесі тісної взаємодії між емоціями, пізнавальними процесами та поведінкою учнів у довкіллі забезпечує формування соціально зрілої, екологічно вихованої особистості.

Pustovit H.P.

The child's attitude towards nature as the dominant factor in the formation of ecological upbringing of pupils in extracurricular educational institutions

The paper is devoted to the psychological and pedagogical patterns of formation of person's subjective attitude towards nature and its objects. The author defines the indicators, levels and types of this personal phenomenon and determines essential features of parameters of its formation in the educational process of outdoor schools. In addition, the author offers the algorithm of person's understanding and work in the environment. That is considered as a personal act of study and protection of as well as an act of students' moral self-identity. As a result, close cooperation between emotions, cognitive processes and behavior of students in the environment provides the formation of socially mature and environmentally educated person.

Z

Павелків Р.В

Психологічні особливості рефлексії у структурній організації особистості ... С. 20–31.

Здійснено аналіз концептуальних положень психологічної науки з проблеми вивчення феномену рефлексії у структурній організації особистості. Розглянуто існуючі в науковій літературі підходи до розуміння сутності поняття „рефлексія”. Визначено основні види та форми рефлексії, запропоновані різними науковцями. Виявлено основні ознаки та властивості рефлексії як форми активного особистісного переосмислення людиною того чи іншого змісту своєї індивідуальної свідомості. З'ясовано роль рефлексії у формуванні багатьох новоутворень особистості, які визначають цілісний образ „Я” та сприяють самовдосконаленню особистості, успішності її діяльності та спілкуванню в подальшому житті.

Pavelkiv R.V.

Psychological peculiarities of reflection in the structural organization of personality

The paper presents a theoretical analysis of psychological content of reflection and its polyfunctionality. The existing scientific literature views on understanding the essence of the concept of “reflection”, its types and forms are considered. The basic characteristics and properties of reflection as a form of personal reinvention active person or that the content of the individual consciousness and activity are disclosed. The role of reflection in the formation of many individual tumors that define a complete image of „I” and promote self-identity of a personality, the success of her activities and

communication in her life is found identity of a personality, the success of her activities and communication in her life is found.

Z

Петренко О.Б.

Пелех Ю.В., Пелех Л.Р.

Інноваційне управління вищими навчальними закладами: теоретичний аналіз проблеми ... С. 31–40.

Здійснено аналіз теоретичного підходу до підвищення ефективності управління вищими навчальними закладами шляхом застосування принципу інноваційності. Охарактеризовано класично-теоретичні підходи до формування систем управління вищих навчальних закладів у сучасних умовах. Зазначено, що недоліком визначених підходів є їх відносна застарілість, оскільки вони не враховують змін, що відбулися в правовому середовищі. Розглянуто чинне європейське законодавство, що стосується питання дослідження інноваційної складової менеджменту освіти. Обґрунтовано доцільність застосування принципу інноваційності для вдосконалення професійної компетентності керівника вищого навчального закладу.

Petrenko O.B.

Pelekh Yu. V, Pelech L.R.

The paper deals with the modern scientifically grounded theoretical approach to the issue of University effectiveness management improving by an innovation principle applying. The legal field of our state educational system functioning has been analyzed, the classical-management models that can be involved in solving modern management tasks and also the international experience, connected with the issue of innovative component of educational management researching have been defined. The importance of applying innovation principle for improving the professional competence of a University Head has been underlined. The prospects for the development of further scientific developments in this sphere have been determined.

Z

Jaroslaw Jagiela

Translational analysis – educational applications ... P. 41–51.

The article presents the applications of one of the concepts of social psychology and psychotherapy, namely transactional analysis in education. This concept originated 60 years ago in the United States and was conceived by Eric Berne (1910-1970), who was soon followed by numerous academics in many countries in the world. Apart from psychotherapy, transactional analysis gained popularity in counselling, education, organizational psychology, and, more recently, in coaching. In Poland practical applications of educational transactional analysis have been researched by the Research Team of Educational Transactional Analysis in Jan Dlugosz University in Czestochowa since 2010.

Ярослав Ягела

Проаналізовано транзакційний аналіз як концепція соціальної психології та психотерапії, розглянуто його застосування в системі освіти. Зазначено, що теорія транзакційного аналізу була розроблена американським психологом і психотерапевтом Еріком Берном у 60-х роках ХХ століття. Висвітлено можливості використання транзакційного аналізу у психотерапії, консультуванні, організаційній психології, підготовці вчителів та навчанні учнів. Розкрито значення транзакційного аналізу в теорії та практиці освіти і педагогіці. Визначено основні цілі освітнього транзакційного аналізу. Висвітлено досвід роботи дослідницької групи транзакційного аналізу в університеті Яна Длугоша у Ченстохові (Польща), яка займається проведенням наукових досліджень у сфері навчального транзакційного аналізу, а також співпрацює зі школами, різними організаціями та асоціаціями, зацікавленими у транзакційному аналізі.

Z

Карпенчук С.Г.

Іванюк-Семенюк Л.Ю.

Педагогічний закон у контексті історії розвитку науково-педагогічної думки ... С. 51–65.

Розглянуто особливості педагогічного закону у контексті історії розвитку науково-педагогічної думки. Зазначено, що нинішній аналіз законів та закономірностей розвитку педагогічних явищ та процесів неможливо розглядати поза цілісним баченням Світу і Людини, без їх взаємозв'язку, взаємозалежності та взаєморозвитку. Здійснено спробу розкрити педагогічні закономірності в аналогії із законами розвитку Світу. На основі аналізу науково-педагогічних досліджень та публікацій розкрито різні погляди на проблему співіснування Людини й Світу.

Karpenchuk S.G.

Ivanyuk-Semeniuk L.Yu.

Pedagogical law in the context of the history of the development of scientific and pedagogical thought

The paper attempts to reveal the pedagogical patterns in analogy to the laws of the world, while focusing on the coexistence of man and the world in order to create conditions for improving her physical and spiritual potential.

Z

Лісова С.В.

Педагогічна креативність як складова професійної компетентності майбутнього вчителя в умовах розвитку інноваційної освіти ... С. 65–74.

Висвітлено проблему педагогічної креативності як складової професійної компетентності майбутнього вчителя. Визначено основні елементи стратегії формування досвіду креативної діяльності в умовах розвитку інноваційної освіти. Обґрунтовано актуальність розвитку креативної педагогіки та необхідність розробки її дидактики. На основі аналізу психолого-педагогічної літератури з проблеми педагогічної креативності визначено педагогічні умови креативного навчання у вищих навчальних закладах та стратегії формування досвіду креативної діяльності. Зазначено, що головною метою формування креативності майбутнього вчителя є забезпечення відповідного рівня креативності сучасного педагога потребам особистості та професійної педагогічної діяльності, що динамічно змінюється; підготовка фахівця, ключовою характеристикою професійної компетентності якого є креативна спрямованість особистості.

Lisova S.V.

Pedagogical creativity as a component of professional competence of a future teacher in the context of the development of innovation education

The demands made by the individual and society on the results of education determined the need for fundamental changes, both in the content of education and in pedagogical technologies. These requirements and goals are realized in the creative approach, carried out in higher professional education. The main goal of forming the future teacher's creativity is to ensure that the level of creativity of a modern teacher corresponds to the needs of the individual and the pedagogical professional activity that is dynamically changing. Training specialist with a high level of general culture, developed abilities for communication, empathy and intuition, the core characteristic of professional competence is the creative direction of the personality.

Z

Потапчук Т.В.

Відповідальність як наукова проблема ... С. 75–86.

Розкрито зміст поняття „відповідальність” у різних наукових дослідженнях. Проаналізовано внесок вітчизняних та зарубіжних науковців у висвітлення проблеми відповідальності. Зазначено, що відповідальність розглядається в рамках особливого соціального та морально-правового ставлення людини до суспільства. Здійснено теоретичний аналіз проблеми професійної відповідальності. Охарактеризовано різні підходи до визначення сутності соціальної відповідальності, наголошено на її тісному зв'язку з соціальними нормами, належному їх дотриманні у процесі соціальних відносин та правовим аспектом життєдіяльності суспільства. Висвітлено теоретико-методологічні аспекти формування морально-правової відповідальності.

Potapchuk T.V.

Responsibility as a scientific problem

The paper deals with all areas of research of the concept of „responsibility”. In research it is proved that the responsibility is a concept of philosophical and pedagogical content, which characterizes the social subject from the perspective of fulfillment by him of social, legal or moral requirements. It is noted that the responsibility may be occur to another person, to society, to certain social institutions, to his own conscience. It always comes as a result of monitoring the activities and behavior of the subject due to the deliberate discharge of accepted standards and requirements and gives his assessment is based on a sense of duty. The level of responsibility associated with freedom of choice.

Z

Ящук І.П.

Шкільна бібліотека у структурі загальноосвітнього навчального закладу ... С. 86–95.

Проаналізовано підходи до розуміння змісту поняття „бібліотека”. Визначено сутнісні характеристики діяльності бібліотеки в різні періоди розвитку суспільства. Розглянуто етимологію поняття „шкільна бібліотека”. Виокремлено пріоритетні завдання та напрями роботи шкільної бібліотеки XXI століття. Акцентовано увагу на інформаційній функції шкільної бібліотеки, з'ясовано способи її реалізації та роль у формуванні інтелектуальних здібностей школярів, стимулюванні їх до самоосвіти, набуття та поглиблення знань. Обґрунтовано доцільність створення медіатеки як спеціалізованого підрозділу в межах традиційної шкільної бібліотеки, що забезпечує комплексний характер інформаційного обслуговування учнів та педагогів. Окреслено функції шкільного бібліотекаря, наголошено на зростанні його ролі в сучасному інформаційно насиченому середовищі

Yaschuk I.P.

School library in the structure of a comprehensive educational institution

The paper is devoted to the problem of analysis of the categorical terms „library”, „school library”. Attention is focused on objectives and activities of the school library and its role in training and educating the younger generation. It was found that the library meets the requirements of the educational process in all its levels, provides systematic, targeted assistance to students in learning knowledge of the subjects, raising the creative reader. The role of the library as a specialized unit of the traditional school library, which provides information services complex nature of students and teachers, helps to improve and ensure high quality of the educational process, information and technical assistance to pupils and teachers in learning the basics of information culture and through quality library and information provision by means of new technologies closer to the level of training of European and international standards is clarified. School librarian functions, whose role in the information-saturated environment increases significantly are singled.

Z

Кіндрат В.К.

Литвиненко С.А., Кіндрат Н.П.

Проблема національно-патріотичного виховання студентів спеціальності „Фізичне виховання” у Рівненському державному гуманітарному університеті ...
С. 95–108.

Висвітлено проблему національного виховання студентів закладів вищої освіти. Зазначено, що навчальний заклад є одним із основних інститутів соціалізації та центром національного виховання, покликаний формувати і берегти національну культуру, органічно поєднувати й утверджувати загальнолюдські та національні цінності за допомогою цілеспрямованої організації педагогічної діяльності. Розкрито зміст термінів „нація”, „етнос”, „ментальність”, „духовність”, „патріотизм”. Охарактеризовано механізм формування національної свідомості у студентів. Проаналізовано патріотичне виховання студентів спеціальності „Фізичне виховання” у Рівненському державному гуманітарному університеті. Зроблено висновок про те, що формування національної свідомості молоді у процесі навчальної діяльності має відбуватися за умов органічного поєднання сукупності виховних можливостей кожного окремого предмета та зусиль викладача з метою комплексного впливу на свідомість, почуття і поведінку студентів.

Kindrat V.K.

Litvinenko S.A., Kindrat N.P.

The problem of national-patriotic education of students of the specialty „Physical education” at Rivne State Humanitarian University

The paper deals with the problems of patriotic education of students specialized in physical education in Rivne State University for Humanities. The actuality of the article is predefined by the low level of patriotism among the student youth in Ukraine. The tasks of the research provided for the analysis of semantic meaning of terms : „nation”, „ethnos”, „mentality”, „spirituality”, „patriotism”; determination of the mechanism of formation of national self-consciousness in students; analyses of patriotic education of students in Rivne State University for Humanities.

Z

Боровець О.В.

Демчук М.В.

Особливості формування соціальної компетентності молодших школярів ...
С. 109–115.

Розглянуто особливості формування соціальної компетентності дітей молодшого шкільного віку. Проаналізовано різні підходи щодо розуміння сутності поняття „соціальна компетентність”. На основі аналізу педагогічних досліджень здійснено теоретичне обґрунтування сутності поняття „соціальна компетентність молодшого школяра”, визначено його зміст та складові. Зазначено, що молодший шкільний вік є сенситивним у формуванні соціальної компетентності, оскільки на цьому етапі відбувається зміна соціальної позиції дитини. З’ясовано, що соціальна компетенція молодших школярів формується в процесі спілкування, активної колективної та групової освітньої діяльності, а також включає певну систему знань, вмінь та навичок індивідуальної і групової взаємодії, вміння моделювати та оцінювати свою поведінку відповідно до соціальних норм і правил.

Borovets O.V.

Demchuk M.V.

Features of formation of social competence of primary school children

The article is devoted to the problem of formation of social competence of primary school children. The analysis of different approaches to the interpretation of the concept “social competence”, its content and components is made. It is clarified that primary school age is the period which is considered to be a sensitive for the formation of social competence, because an important its

feature is the change of the social position of a child when she expands and deepens the relationship with the surrounding reality. It is clarified that in a primary schoolchildren social competence, which includes certain system of knowledge, abilities and skills of individual and group interaction and the ability to model and assess his behaviour according to social norms and rules, are formed in the process of active collective and group educational activities and communication.

Z

Бричок Б.П.

Природовідповідна освіта – вимога сьогодення ... С. 115–120.

Розглянуто питання природовідповідної освіти як основної вимоги сьогодення. Висвітлено проблему вступу абітурієнтів до педагогічного вищого навчального закладу. Проаналізовано освітньо-педагогічні зміни у національній системі освіти, що зумовлені значним поширенням освітніх технологій, спрямованих на реалізацію особистісної парадигми освіти. З'ясовано, що суть природовідповідної освіти полягає у культивуванні вроджених домінуючих задатків людини, їх розвитку до принципово можливого рівня досягнень у професійному становленні особистості. Наголошено на тому, що саме початкова школа повинна виявляти домінуючі задатки кожного учня і визначати подальшу природовідповідну направленість його освіти. Обґрунтовано доцільність внесення змін у сучасну систему набору студентів до закладів вищої освіти з метою відмови від тестування та врахування природовідповідності.

Brichok B.P.

Natural correspondence education is a requirement of the present

The current practice of entering students to higher education institutions by external independent evaluation (testing) without taking into account environmental compliance must be changed. Without taking into account these inclinations force learning with excessive loads lead to the collapse. The main task of the elementary school is to identify the dominant inclinations of each student and to determine the future direction of his education. It has the responsibility to give each child a kind of navigator which will guide her along the roads of life. Success in life depends primarily on the choice of profession based on instincts. The genius which is seen in the early age does not mean success in life.

Z

Гудовсек О.А.

Проблема підготовки учителів образотворчого мистецтва в Україні: стан дослідженості ... С. 120–130.

Висвітлено проблему підготовки учителів образотворчого мистецтва у закладах вищої освіти. Здійснено теоретичний аналіз наукових досліджень педагогів щодо різних аспектів підготовки вчителів образотворчого мистецтва в Україні. Названо педагогів, що розглядали проблему професійної підготовки учителів образотворчого мистецтва в історичному аспекті та на сучасному етапі. Визначено найбільш значущі проблеми, що розглядаються у дослідженнях сучасних науковців: формування творчих здібностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва; готовність майбутніх учителів мистецьких спеціальностей до професійного саморозвитку; формування професійної культури майбутніх учителів образотворчого мистецтва; застосування народної художньої творчості у фаховій підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Gudovsek O.A.

The problem of training teachers of fine arts in Ukraine: the state of exploration

In the paper the various aspects of the future teachers of arts in Ukraine are disclosed. Based on the analysis of scientific and educational literature and dissertations teachers who dealt with the problem of training teachers of fine arts in historical perspective as well as today are singled out. In the paper it is specified the most important problems which modern scientists affect in their studies, including: formation of creative abilities of future teachers of fine arts; the readiness of the future

teachers of artistic disciplines for professional self-development; formation of professional culture of the future teacher of the fine arts; use folk art in professional training of future teachers of fine arts; training teachers of arts and crafts as part of preparation of teachers of art. It is founded by the author that despite the study of various aspects of training teachers of fine arts in modern Ukraine, the problem of training teachers of fine arts in historical perspective is not thoroughly investigated. This is the prospect of further research. The author found that despite the study of various aspects of training teachers of fine arts in modern Ukraine, the problem of training teachers of fine arts in historical perspective not thoroughly investigated. What is the prospect of further research.

Z

Дупак Н.В.

Проектування змісту професійної освіти у сучасний період розвитку суспільства ... С. 130–139.

Розглянуто питання модернізації змісту професійної освіти як світової тенденції сучасного розвитку соціокультурного середовища. Визначено залежні та незалежні від історичної епохи чинники у проектуванні змісту професійної освіти. Описано особливості визначення мети у професійній освіті на сучасному етапі розвитку суспільства. Здійснено аналіз сучасних досліджень з проблеми структурування змісту професійної освіти, визначено основні принципи та підходи до проектування змісту освітньої системи. Наголошено на необхідності інтеграції вітчизняної системи освіти з міжнародними освітніми системами статистики і стандартами. Визначено шляхи розв'язання проблеми створення єдності освітнього простору.

Dupak N.V.

Designing the content of vocational education in the modern period of development of society

The issues of modernization of the content of vocational education as a global trend of contemporary development of socio-cultural environment are considered. The dependent and independent of historical epoch factors in designing the content of vocational education are determined. The peculiarities of the goal definition in vocational education at the present stage of development of society are described. The modern researches on the problem of structuring the content of vocational education is analyzed, the basic principles and approaches to the structuring of its content are defined. The necessity of integration of the national education system with international educational statistics systems and standards is emphasized. The ways of solving the problem of creating the unity of educational space are determined.

Z

Казанішена Н.В.

Організація освітньо-виховної роботи на екологічній стежці „Сатанівська перлина» ... С. 139–147.

Висвітлено проблему створення та організації роботи екологічних стежин на території України, обґрунтовано доцільність їх використання у процесі формування екологічної культури особистості й суспільства. Розглянуто особливості екологічної стежки „Сатанівська перлина” у контексті організації освітньо-виховної роботи екологічного спрямування. Висвітлено історію створення та біологічні особливості дендрологічного парку „Сатанівська перлина”. Охарактеризовано маршрут екологічної стежини „Сатанівська перлина”, прокладеної територіїю парку. Визначено зупинки маршруту та розкрито зміст інформації, з якою знайомлять екскурсантів на кожній зупинці. Подано орієнтовний перелік практичних завдань, спрямованих на організацію природодослідницької та природоохоронної роботи учнів та студентів.

Kazanishena N.V.

Organization of educational and educational work on the ecological path "Satanivska pearl"

The paper is devoted to the problem of creating ecological pathways on the territory of Ukraine and their use in ecological education of schoolchildren and adults. The history of creation the dendrological park "Satanivska pearl", its biological characteristics are described. The route of the ecological pathway "Satanivska pearl", laid on the territory of the park, is characterized. Several stops on the route are defined. The first stop is devoted to the history of the dendrological park. Next stop reveals the features and peculiarities of the flora and fauna of the Park. Students' attention is focused on the value of water resources of the park. Particular attention is paid to the sources of mineral water which are three.

Z

Кіндрат П.В.

Кіндрат В.К., Семенович С.В.

Упровадження національної стратегії з оздоровчої рухової активності: нормативні аспекти ... С. 147–154.

Розглянуто проблему державної підтримки і популяризації рухової активності в Україні. Описано особливості реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності. Здійснено аналіз нормативного забезпечення Національної стратегії „Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація”, визначено перспективи та умови ефективного і повноцінного її впровадження. Зроблено висновок про те, що основними проблемами реалізації Національної стратегії виступають низька якість інфраструктури для забезпечення та підтримки здійснення рухової активності населення, а також відсутність уніфікованих підходів щодо визначення рівня фізичного здоров'я громадян і напрямків подальшого усунення наявних проблем.

Kondrat P.V.

Kondrat V.K., Semenovich S.V.

Implementation of the national strategy on improving physical activity: normative aspects

The paper is dedicated to analyze the implementation of the national strategy on improving physical activity. The content of the relevant regulations is analyzed. The peculiarities and identified prospects for effective and full implementation of their action are defined. National strategy on improving physical activity for the period till 2025 „Moving Activity – Healthy Living – Healthy Nation” sets priorities for the state policy in the field of physical rehabilitation of the nation and ensures coordination of all participants to achieve maximum effect. The adoption of the National Strategy and develop action plans to implement it in its current form is an important step towards the improvement of the nation.

Z

Панчук А.П.

Панчук І.В.

Туристична індустрія України ... С. 154–161.

Висвітлено питання розвитку сфери туризму в Україні. Проаналізовано сучасний стан українського туризму, визначено основні проблеми, тенденції та перспективи розвитку туристичної індустрії в Україні. Зазначено, що принциповою проблемою сучасного управління індустрією туризму є відсутність його чіткого механізму, зокрема взаємопов'язаної та виваженої сукупності прийомів, методів та важелів впливу на суб'єктів господарювання в туристичній галузі. Виокремлено перспективні напрямки розвитку вітчизняного туризму. Показано вплив глобальної інформаційної економіки на створення об'єктивних умов для нових підходів організації інноваційного процесу в туристичному бізнесі, а також розширення просторових та часових параметрів його діяльності.

Panchuk A.P.

Panchuk I.V.

Tourist industry in Ukraine

The paper considers the problems, current state and prospects of the development of tourist industry in Ukraine. Prospective directions of the development of tourism are presented. It is noted that nowadays tourism is not only the practice of social life, but a factor that influences on the world development. The author interpretes the concepts of tourism, tourism industry, tourism services, tourism policy, tourism, railway tourism, youth tourism, sports tourism. A great attention is given to the notion "eco-tourism" and its forms: active ecotourism (hiking, biking, water, equestrian, gathering, fishing, hunting), faunal and floral trip (ornithological tours, photo hunting, thematic tours) cultural, and ethnographic trips.

Z

Петренко С.В.

Активні форми навчання у вищій школі: актуалізація інноваційного досвіду США ... С. 161–171.

Висвітлено досвід зарубіжних вищих навчальних закладів в організації активного навчання студентів. Розглянуто особливості використання активних форм навчання у вищій школі США. З'ясовано, що активне навчання – це така організація навчального процесу, яка спрямована на активізацію самостійного, ініціативного й творчого засвоєння навчального матеріалу у процесі пізнавальної діяльності. Визначено основні методи активного навчання. Охарактеризовано активні форми організації навчального процесу в університетах США. Обґрунтовано доцільність адаптування та застосування активних форм організації навчання у процесі професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах України.

Petrenko S.V.

Active forms of learning in higher education: actualization of the innovative experience of the USA

Active forms of learning in US higher education are analyzed in the paper. It was shown that active learning - is an organization of educational process, aimed at enhancing teaching and learning of students with a wide, preferably integrated, use as pedagogical (didactic) and organizational and management forms and means. The specific active forms of the educational process in the United States, such as: first year seminar (Seminars for First-Year Students), which is the way of students, combining elements of the theory and practice; «Basic» (capstone courses) disciplines related to professional orientation; form of practical training students (experiential education), primarily practical (field studies), training (internships) group training (cooperative education), practical training with elements of social activities (service-learning) are determined. It is proved that the study of active forms of learning in US higher education is important for their further adaptation and use in the course of professional training in higher educational institutions of Ukraine.

Z

Сойчук Р.Л.

Методи виховання національного самоствердження в учнівської молоді ... С. 172–183.

Висвітлено питання виховання національного самоствердження в учнівської молоді. Розкрито теоретичні аспекти проблеми розробки та вдосконалення методів виховання національного самоствердження в учнівської молоді у позаурочній діяльності загальноосвітнього навчального закладу. Визначено провідні підходи до трактування сутності поняття „метод виховання” в теорії та виховній практиці, охарактеризовано традиційні класифікації методів виховання. Розглянуто особливості застосування рефлексивно-експліцитного методу та інтерактивних методів, обґрунтовано доцільність їх застосування у процесі виховання національного самоствердження в учнівської молоді, а також виокремлено основні стадії їх використання у виховному процесі. Наголошено на необхідності врахування

взаємозв'язку елементів у структурі методів виховання національного самоствердження в учнів.

Soychuk R.L.

Methods of national self-affirmation education in school youth

In the paper the problem of national self-affirmation education in school youth is actualized. The leading approaches to considering the nature of the methods of education in after-hour activity in GEI are partially exposed. It is found that extracurricular activities should be considered as organized and purposeful activities that are carried out in free time from learning process by the teaching staff, by the children's self-authorities to deepen knowledge and skills of self-reliance and individual abilities of students and satisfy their interests. The traditional classification of educational methods that has enabled to determine the groups of national self-affirmation education methods in school youth: national knowledge, activation of national identity, ethnic affiliation, national regulation, and mobilization are characterized. The features of reflexive-explicit method application developed by Academician I. Bekh are revealed. The need for compliance the sequence of interactive methods stages of national self-assertiveness education in school youth is considered. Attention is paid to the relationship of elements in the structure of national self-affirmation education methods of students.

Z

Стельмашук Ж.Г.

Освітньо-виховний простір сільської школи як чинник національно-патріотичного виховання учнів ... С. 183–194.

Розкрито сутність освітньо-виховного простору сільської школи як чинника національно-патріотичного виховання учнів. Розглянуто варіативність поглядів на зміст і взаємозв'язок понять „виховне середовище” та „виховний простір” у сучасній педагогічній науці. Виокремлено суб'єкти освітньо-виховного простору сільської школи поліського регіону. Визначено основні вимоги та умови створення виховного простору навчального закладу у процесі розв'язання завдань національно-патріотичного виховання учнів. Зроблено висновок про те, що освітньо-виховний простір сільської школи сприятиме ефективній реалізації програми національно-патріотичного виховання учнів за умови скоординованої взаємодії всіх суб'єктів педагогічного впливу на засадах особистісно-діяльнісного, аксіологічного та культурологічного підходів з урахуванням природних, соціальних, культурних та етнографічних особливостей регіону.

Stelmashuk Zh.G.

Educational space of village school as a factor of national-patriotic education of students

The role and the essence of the educational space of village school as a factor of national-patriotic education of students is revealed in the paper. The substance and the interrelation of concepts “environment” and “space” in education are refined. Subjects of the education space of village secondary schools of the Polissia region are allocated. The key demands and conditions for the implementation of education space in educational institution while solving problems of national-patriotic education of students are characterized. It is concluded that the education space of village secondary school through a coordinated interaction of all subjects of pedagogical influence on the principles of personal and activity, axiological and cultural approaches taking into consideration natural, social, cultural and ethnographic features of the Polissia region can contribute to the effective implementation of the tasks of the national-patriotic education of students.

Z

Сяська Н.А.

Виховання інформаційної культури під час вивчення елементів стохастички у курсі математики основної школи ... С. 194–200.

Розглянуто проблему використання новітніх інформаційних технологій у навчальному процесі загальноосвітньої школи. Обґрунтовано доцільність включення елементів стохастички у курс математики основної школи. Наголошено на тому, що використання комп'ютерних

технологій під час вивчення елементів стохастики має певні труднощі, пов'язані з недостатньою методичною підтримкою використання таких засобів. Зроблено висновок про те, що інноваційний підхід до навчання учнів елементам стохастики дає можливість розширити їх знання про математичні моделі та опанувати вміння будувати ймовірнісні моделі стохастичних експериментів, формуючи в них науковий світогляд, уявлення про ідеї та методи математики, її роль у пізнанні дійсності.

Syaska N.A.

Education of informational culture during the study of elements of stochastic in the course of basic mathematics

The paper is devoted to the problem of the use of new information technologies in various fields of human activity. In recent years, interest in statistics greatly increased since it appears that many of the problems with statistical and probabilistic nature, and therefore it was necessary to identify the stochastics include a primary school mathematics course. Using computer technology during identify the stochastics has certain difficulties that methodological support the use of such drugs is limited. It is confirmed in the paper that the new information technologies contribute to motivate students to learn and competent choice of professional activity, the formation of research skills and key competencies. An innovative approach to teaching students elements Stochastics allows to expand students' knowledge of mathematical models and learn to build probabilistic models of stochastic experiments shaping students' scientific outlook, understanding of the ideas and methods of mathematics and its role in understanding reality.

Z

Fedorishin O.P.

Collaboration learning and its influence on the development and formation of student' social skills ... P. 200–207

The article focuses on such interactive method of teaching as collaborative learning where students work in small groups. Collaborative projects have gradually grown into structured, cooperative group work. Collaborative learning is based on the model that knowledge is created within people where members actively interact by sharing experiences. Groups of students work together to search for undertaking, or solutions, or to create product of their learning. Effectiveness of collaborative learning is that every member of the group is involved in the learning process obtaining the experience of interaction between each other. This method is quite distinct from traditional teacher-oriented approaches to learning. Students become empowered contributors to the learning process, responsible not just for their own learning but for the outcomes of their peers as well. Teachers perform a role more of a facilitator to create an environment and construct a set of tasks that will enable students to learn on their own.

Федоришин О.П.

Розглянуто метод колаборативного навчання як ефективний підхід до підвищення якості навчання, проаналізовано його соціальний аспект. Висвітлено різні підходи науковців до розкриття сутності стратегії колаборативного навчання студентів у закладах вищої освіти. Розглянуто особливості колаборативної моделі навчання, визначено основні переваги спільного навчання студентів та його відмінності від традиційних методів навчання. Зроблено висновок про те, що метод колаборативного навчання підвищує у студентів мотивацію до навчання, сприяє глибокому засвоєнню знань та зростанню інтересу до навчання, а також вдосконаленню навичок міжособистісних і групових стосунків, розвитку ефективних способів комунікації та формуванню соціальної компетенції.

Z

Ціпан Т.С.

Гоголь В.А.

Учнівське самоврядування як чинник формування акмеологічного простору школи ... С. 207–218.

Досліджено роль органів учнівського самоврядування у формуванні акмеологічного простору загальноосвітньої школи. Розкрито зміст поняття „акмеологічний простір школи”. Наголошено на тому, що до проблеми формування акмеологічного простору слід підходити з урахуванням педагогічного, соціального, психологічного та правового аспектів. Визначено ключові завдання формування акмеологічного простору школи. На прикладі Березнівської загальноосвітньої школи I-II ступенів № 2 Рівненської області проаналізовано діяльність органів учнівського самоврядування, визначено його мету та завдання, охарактеризовано трирівневу структуру та розглянуто основні форми виховної роботи. З'ясовано, що учнівське самоврядування – це педагогічна технологія, що забезпечує створення акмеологічного простору школи в системі демократичних відносин учнівського колективу на засадах самовизначення, самодіяльності, самоствердження та самореалізації особистості.

Tsipan T.S.

Gogol V.A.

Student government as a factor in the formation of the school's acmeological space

The article is devoted to the problem of the role of student government in secondary school in the formation of its acmeological space, where a student is a value, a tradition, a requirement, reality and ideal. A characteristic feature of such an environment is interpersonal cooperation, during which the essential power of students as a subject of activity is reproduced; approval of their own acmeological position, that is, the focus on achieving of high results in their academic and practical activities, if they adhere to moral and legal standards of behaviour. The three-tier system of student self-government bodies of Berezne secondary school No 2 Rivne region is characterized; forms and methods of educational work aimed at forming and developing the abilities and aptitudes of students, allowance of their needs in interpersonal and group communication, providing them with the possibilities for self-expression and self-affirmation, achievement their personal „acme development” is presented.

Z

Кислюк О.О.

Кислюк П.В.

Застосування комп'ютерних технологій у роботі класного керівника ... С. 218–224.

Висвітлено проблему використання інформаційних технологій в галузі освіти. Проаналізовано ефективність застосування інформаційно-комунікаційних технологій у роботі класного керівника. Обґрунтовано доцільність використання комп'ютерних технологій в організації роботи класного керівника з метою розширення можливостей виховного процесу. Розглянуто приклади застосування комп'ютерних технологій в педагогічній роботі. Розкрито роль інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці матеріалів для використання їх при проведенні класних годин, годин спілкування, батьківських зборів, а також різних позакласних та позашкільних заходів. Зроблено висновок про те, що інформаційні технології дозволяють урізноманітнити форми роботи з учнями, зробити їх творчими, а також спростити процес спілкування з учнями та їх батьками.

Kyslyuk A.A.

Kislyuk P.V.

Use of computer technologies in the work of the form-teacher

The current development of civilization is due to the influence of modern information and communication technologies on the economy, science, culture, power and education. Therefore, the

school of the XXI century is based on new requirements – quickly and efficiently learn not only the knowledge and a huge amount of information of the achievements of the past, but with contemporary knowledge and new information. The use of ICT in educational work creates the conditions in the community, in which more potential features used, causing the child inside positive response and stimulates its own activity in the work over itself, makes more effective and formative influence on her. Features of education is not only in knowledge of psychology, pedagogy and methodology, but also in the organization of cognitive interest of students to the problem

Z

Регула Т.А

Михальчук Т.М., Берегова Н.О.

Шкільний сайт як засіб організації національно-патріотичного виховання учнівської молоді ... С. 225–233.

Розглянуто питання застосування інформаційно-комунікаційних технологій у виховному процесі загальноосвітнього закладу. Викладено практичні аспекти використання шкільного сайту у системі національно-патріотичного виховання учнівської молоді. Висвітлено основні переваги функціонування шкільного інформаційно-освітнього середовища на базі Web-технологій. Визначено методи, способи та напрями використання шкільного сайту вчителями, учнями і батьками у виховному процесі. З'ясовано, що шкільний сайт сприяє удосконаленню процесу реалізації основних функцій методичної роботи, оптимізує процес спілкування, робить його зручним для кожного учасника. Зроблено висновок про те, що використання інформаційно-комунікаційних технологій в умовах функціонування освітнього середовища сприяє розвитку у школярів громадянської відповідальності й правової самосвідомості, патріотизму, духовності і культури, формує в них соціально значимі цінності, самостійність, здатність до успішної реалізації себе в суспільстві.

Regula T.A.

Michalchuk T.M., Berehova N.O.

School site as a means of organizing national-patriotic education of pupils

Practical aspects regarding the relevance of implementation of information and communication technologies, such as school site, in practice at the school on the national-patriotic education of youth are described in the paper. The necessity of the use of information and communication technologies to bring up in the youth the sense of patriotism, civic duty, universal spiritual values is proved. The benefits of school site as an essential element of the information policy of modern educational institutions and tools addressed to a number of educational objectives, particularly in the national-patriotic education of youth are outlined. In the paper a brief analysis of recent research and publications on the solemnity of the issues investigated and generalized forms and methods of using school site in the educational system of educational institution are lighted. It is proved that remote communication capabilities expand the boundaries and the scope for cooperation, discussions, advertising of the events, share photos, participate in various competitions national-patriotic direction, the wide use of the experience of other educational institutions.

Z

Баліка Л.М.

Використання інформаційних технологій у роботі шкільної бібліотеки ... С. 233–240.

Висвітлено проблему зниження інтересу до читання. Розкрито можливості використання сучасних інформаційних та інноваційних технологій у роботі шкільної бібліотеки, обґрунтовано доцільність їх впровадження з метою збільшення чисельності читачької аудиторії. Розглянуто сучасні форми роботи шкільної бібліотеки з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, такі як вебінар, мультицентр, буктрейлер, флешмоб, буккросинг, реча-кіша тощо. Зазначено, що основними завданнями сучасної шкільної бібліотеки є популяризація читання, розвиток інтересу до книги та виховання активних

користувачів інформацією. Наголошено на необхідності формування та поширення нової філософії читання в умовах сучасного інформаційного світу.

Balika L.M.

The use of information technology in the work of the school library

The paper deals with the problem of "reading crisis"; the attention is focused on the needs to use of modern information and innovative technologies at school libraries that will increase the number of readers that can lead to the increasing of the number of readers. It is proved that knowledge acquired from social networks, movies are superficial and fragile in comparison with one learned from the book. It is noted that school libraries remain to be an information window in the educational activities, but to withstand a furious competition with the global computerization it becomes harder and harder. It is confirmed that information technologies should be used in the educational process because their ability are extremely high. Some forms of work with the use of information and communication technologies that can help the school library to be a navigator in the information world are considered. It is noted that the main task to use modern innovative forms is to create a vivid image of a book, to interest, to intrigue reader, to encourage reading.

Z

Дем'янюк І.В.

Т.Д.Дем'янюк про формування сучасної парадигми науково-методичної роботи з педагогами ... С. 241–251.

Проаналізовано погляди відомого вченого, методиста, інноватора Т.Д.Дем'янюк на формування сучасної парадигми науково-методичної роботи з педагогічними працівниками в районі. Розкрито специфіку, зміст і форми інноваційної діяльності науково-методичної установи, обґрунтовані вченим. Визначено методологічні та теоретичні основи розвитку районного методичного кабінету, охарактеризовано його організаційно-функціональну структуру. Описано структурно-логічну модель підготовки конкурентоспроможного педагога, укладену Т.Д. Дем'янюк. Зроблено висновок про те, що впровадження сучасної парадигми науково-методичної роботи з педагогами, розробленої Т.Д. Дем'янюк, сприяє оновленню та підвищенню рівня готовності вчителів до інноваційної діяльності, а також розвитку їх творчого потенціалу.

Demyanyuk I.V.

T.D.Demyanyuk about the formation of a modern paradigm of scientific and methodological work with teachers

The paper deals with the problem of T. D. Demianiuk' views on the organization of scientifically-methodical work with teachers in the district in the context of reforming the national education system; the specifics, the content and form of innovative activities of the educational and methodical center, searching a new, original, innovative in the system of training and retraining of teachers, improvement of management and instructional activities, a qualified selection and development of creative potential of teachers are disclosed. The requirements for the formation of teachers of the XXI century are developed, namely competitive, with a high pedagogical professionalism, professional competence, pedagogical technology, pedagogical abilities and properties of humanistic directed individual.

Z

Дуброва А.С.

Застосування комп'ютерних технологій, а саме методу проектів у системі інтенсивного вивчення іноземних мов ... С. 252–257.

Висвітлено питання використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі закладів вищої освіти як одного із шляхів підвищення інтенсифікації процесу навчально-пізнавальної діяльності. Розглянуто особливості застосування методу проектів у системі інтенсивного навчання іноземних мов. Розкрито сутність проектного навчання, виокремлено основні підходи щодо використання методу проектів у процесі вивчення іноземних мов.

Зроблено висновок про те, що застосування методу проектів у системі інтенсивного навчання іноземних мов сприяє ефективному формуванню інформативної компетенції у студентів, опануванню інформаційних технологій, формує теоретичні, практичні та психологічні види підготовленості до професійної діяльності.

Dubrova A.C.

The use of computer technology, such as project method in the system of intensive study foreign language

The paper pointed out that the use of computer technology is one of the ways to increase the intensification of the process of educational cognitive activity of students at foreign languages classes. The project method involves a specific set of educational tools and students. Project method activates the educational process, enhances its practical orientation, helping to overcome the destructive behaviors of students, to the greatest extent contributes to the development of the information technologies, optimally forms the theoretical, practical and psychological types of preparedness for professional activities. In the project work the students are involved in the teacher search cognitive activity. It is concluded that the analysis of theoretical foundations of computer application technology in the system of intensive learning foreign languages shows that evident efficiency of formation of information competence of students in learning foreign languages in high schools.

Z

Осипчук О.П.

Психолого-педагогічні засади розуміння й усвідомлення моральних норм та вимог учнями молодшого шкільного віку ... С. 258–265.

Досліджено питання моральної поведінки молодших школярів. Розглянуто основні підходи до розуміння й усвідомлення моральних норм та вимог учнями молодшого шкільного віку. Розкрито сутність моральної вимоги, виокремлено її головні функції. Зазначено, що процес оволодіння молодшими школярами моральними вимогами відбувається у тісному зв'язку з формуванням механізмів саморегуляції та керуванням власною поведінкою. Наголошено на необхідності створення умов, за яких становлення моральної свідомості та самосвідомості буде здійснюватися через активну морально-естетичну діяльність школярів. Проаналізовано уявлення молодших школярів про власну поведінку через вчинок, а також прагнення дитини діяти згідно з моральними вимогами дорослих. З'ясовано, що ставлення школярів до моральних норм та вимог залежить від різних особливостей внутрішнього світу дитини.

Osipchuk O.P.

Psychological and pedagogical principles of understanding and understanding of moral norms and requirements of pupils of junior school age

The paper deals with the analysis the problems of moral behavior of junior pupils. The main approaches to the understanding and awareness of moral norms and requirements of pupils of primary school age are defined. The essence of the views of junior pupils about their own behaviour through the act is defined; the tendencies of a child to act according to the moral requirements of adults are analyzed. It is clarified in the article that the attitude of pupils to the standards and requirements depends on many features of the internal world of the child: which motives are real, how the thrust of his personality develops, how she is able to see the moral side of the relationship and actions of people, what moral experiences available to its experience.

Z

Тимощук А.А.

Формування творчої особистості школяра у педагогічній спадщині В.О.Сухомлинського ... С. 265–272.

Розкрито концептуальні засади формування творчої особистості школяра у педагогічній спадщині В.О.Сухомлинського. Висвітлено шляхи та засоби формування творчої особистості школяра. Акцентовано увагу на педагогічній характеристиці учня як важливого компоненті проектування творчої особистості. Визначено основні риси творчої особистості,

виокремлено та проаналізовано основні принципи та педагогічні умови організації розвитку творчої особистості школяра. Розкрито роль сімейного виховання у формуванні творчих здібностей та загальнолюдських цінностей молодого покоління. Обґрунтовано доцільність використання педагогічного доробку В.Сухомлинського в педагогічній теорії та практиці сучасних загальноосвітніх навчальних закладів.

Tymoshchuk A.A.

Psychological and pedagogical principles of understanding and understanding of moral norms and requirements of pupils of junior school age

The paper is devoted to the exploration of Sukhomlynskyi's ideas on the formation of the creative personality of pupils and their development in pedagogical theory and practice of modern school. A holistic systemic-structural analysis of the concept of formation of the creative personality of a pupil in the pedagogical heritage of V. Sukhomlynskyi is made; the essence of the concept of "art" as a pedagogical category is defined; ways and means of forming the creative personality of a pupil (the lessons of thinking, research, technical creativity, art, pedagogical creativity of the teacher) are clarified. The basic features of the creative personality are described; the basic principles and pedagogical conditions of formation of creative personality of a pupil are revealed and analyzed. The experience of using the heritage of the scientist on the problem of formation of creative personality of a pupil in the practice of modern educational institutions is summarized.

Z

Федорук О.М.

Використання інформаційних технологій у професійній підготовці документознавця ... С. 272–278.

Висвітлено питання підготовки документознавців як фахівців з інформаційного забезпечення управління. Проаналізовано вивчення інформаційних технологій у закладах вищої освіти гуманітарного спрямування. Розглянуто прикладні аспекти використання інформаційних технологій у професійній підготовці документознавця. Зазначено, що головною особливістю успішної професійної підготовки документознавця є розвиток його комунікаційного потенціалу за допомогою нових інформаційних технологій та можливостей мережі Інтернет. Зроблено висновок про те, що використання Інтернет-технологій у змісті навчальних дисциплін за спеціальністю „Документознавство та інформаційна діяльність” сприяє формуванню у студентів спеціалізовано-професійних компетенцій та підвищенню конкурентоспроможності в умовах міжнародного інформаційно-мережевого середовища.

Fedoruk O.M.

The use of information technology in professional training of expert in documents

The applied aspects of the use of information technologies in professional training of expert in documents are discussed in the paper. The problem of training experts in documents as professionals in information management is investigated. It is noted that the main feature of a successful training of experts in documents is the development of its communications capacity through new information technologies and the Internet, therefore, future experts in documents, integrating into the world information space have to to operate successfully and to be competitive in the international information network environment. The main means of market communication become new forms of electronic documentation. A study of forms, content and means of formation and operation of the electronic documentation of firms, institutions and organizations is a current topic in the field not only electronic records keeping, but and Informatization of the educational process. The study of information technology in higher educational institution of the Humanities is analyzed. The attention is focused on the successful training of expert in documents with the use of information technology.

Z

Шпичак І.П.

Інноваційні форми соціального виховання дітей (20-ті роки XX ст.): пошуки, реалії, перспективи ... С. 279–287.

Розглянуто особливості організації виховання дітей у вітчизняному освітньому просторі 20-х років XX ст. Зазначено, що специфіка виховання досліджуваного періоду визначалася особливостями перебудови суспільно-політичного устрою країни та становленням нових виховних орієнтирів на комуністичних засадах, нівелюванням сімейних цінностей, потребою ліквідації масової неписьменності та дитячої безпритульності. Досліджено історію зародження соціального виховання на території України у 20-х роках XX ст., розкрито його зміст та основні завдання. Проаналізовано вплив педології на становлення виховної системи радянської держави.

Shpichak I.P.

Innovative forms of social education of children (20 years of XX century.): searches, reality and prospects

In the article the peculiarities of organization of education of children in the national educational space of the 20-ies of the XX century are lighted. The specificity of education for the study period, which is determined by the characteristics of the restructuring of social and political structure of the country and the establishment of a new educational guidelines on the Communist principles of the formation of a new person – a collectivist and a fighter for socialism. The main goal of the system of social education was the organization of life of children in a changing of the entire economic and political structure of the country based on the formation of collective values and socialist ideals of the “new person” in the Soviet state. In the article the history of the origin the system of social education is studied and it is defined the contents of social education in Ukraine in the 20-ies of the XX century, when the idea of social education has become the leading Ukrainian educational thought. The influence on the formation of pedology to the development of the educational system of the Soviet state is clarified.